

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO

Langusova ulica 4, 1535 Ljubljana T: 01 478 80 00
F: 01 478 81 39
E: gp.mzip@gov.si
www.mzip.gov.si

Številka: 370-13/2019/80
Datum: 23. 12. 2021

**POROČILO O IZVAJANJU AKCIJSKEGA PROGRAMA ZA ALTERNATIVNA GORIVA V
PROMETU V LETU 2020**

KAZALO VSEBINE

UVOD	3
1. FINANČNE SPODBUDE ZA RAZVOJ TRGA ALTERNATIVNIH GORIV V PROMETU – OBJAVLJENI JAVNI POZIVI V LETU 2020	4
1.1 Nepovratne finančne spodbude za vozila občanom in pravnim osebam v okviru javnih pozivov na podlagi 317. člena EZ-1.....	4
1.2 Povratne finančne spodbude (kreditni) občanom in podjetjem v okviru javnih pozivov iz namenskega premoženja Eko sklada	5
1.3 Pregled finančnih spodbud v povezavi z ukrepi Akcijskega programa za alternativna goriva v prometu.....	7
2. PREGLED REALIZIRANIH UKREPOV IN IZPLAČIL V LETU 2020.....	8
2.1 Izvajanje ukrepov skladno z NEPN.....	10
3. UKREPI NA PODROČJU NORMATIVNIH UREDITEV	11
4. AKTIVNOSTI MINISTRSTVA ZA INFRASTRUKTURO, POVEZANE Z IZVAJANJEM AKCIJSKEGA PROGRAMA.....	12
5. OVIRE IN ZAMUDE PRI IZVAJANJU AKCIJSKEGA PROGRAMA TER UKREPI ZA ODPRAVO LE- TEH.....	14
6. PREGLED DOSEGANJA CILJEV STRATEGIJE.....	15

UVOD

V Uradnem listu EU je bila 22. oktobra 2014 objavljena Direktiva 2014/94/EU Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi infrastrukture za alternativna goriva. Za alternativna goriva se po tej direktivi štejejo električna energija, zemeljski plin (utekočinjen naftni plin – UNP, stisnjen zemeljski plin – SZP in utekočinjen zemeljski plin – UZP), biometan, biogoriva, sintetična in parafinska goriva ter vodik (H₂).

Direktiva v 3. členu državam članicam EU nalaga, da morajo do 18. novembra 2016 sprejeti »nacionalni okvir politike za razvoj trga v zvezi z alternativnimi gorivi v prometnem sektorju ter za vzpostavitev ustrezne infrastrukture«. Ta del direktive se je prenesel v slovenski pravni red s Strategijo na področju razvoja trga za vzpostavitev ustrezne infrastrukture v zvezi z alternativnimi gorivi v prometnem sektorju v Republiki Sloveniji (v nadaljnjem besedilu: strategija). Strategijo je Vlada Republike Slovenije sprejela 12. oktobra 2017 in hkrati sprejela sklep, da na njeni podlagi Ministrstvo za infrastrukturo (v nadaljnjem besedilu: MZI) pripravi Akcijski program za alternativna goriva v prometu (v nadaljnjem besedilu: akcijski program).

Akcijski program poleg ukrepov iz strategije upošteva tudi ukrepe Strategije razvoja prometa v Republiki Sloveniji do leta 2030. Pri pripravi akcijskega programa so bili upoštevani ukrepi iz Resolucije o nacionalnem programu razvoja prometa v Republiki Sloveniji do leta 2030. Ukrepi zahtevajo spodbujanje rabe ekoloških vozil, gradnjo omrežja za polnilne postaje in izpolnitev zahtev iz Direktive 2014/94/EU. 6. junija 2019 je Vlada Republike Slovenije potrdila Akcijski program za alternativna goriva v prometu in hkrati sprejela sklep, da Ministrstvo za infrastrukturo o vsakoletnem spremljanju izvajanja Akcijskega programa v prometu do 30. aprila poroča Vladi Republike Slovenije.

Za izvajanje ukrepov akcijskega programa pa je predvideno, **da se za vsako leto pripravita pregled izvedenih ukrepov in njihova posodobitev za naslednje dveletno obdobje**, ki bo upoštevala spremembe na trgu in spremenjene pogoje.

MZI je po medresorskem usklajevanju pripravil končno poročilo o izvajanju akcijskega programa v letu 2020 ter noveliran akcijski program za leti 2022 in 2023. Poročilo zajema pregled izvedenih ukrepov v letu 2020 skladno z akcijskim programom, izvedbo drugih aktivnosti ministrstva, potrebnih za doseganje ciljev strategije, opis težav, ki zavirajo izvajanje ukrepov, in pregled doseganja ciljev strategije.

1. FINANČNE SPODBUDE ZA RAZVOJ TRGA ALTERNATIVNIH GORIV V PROMETU – OBJAVLJENI JAVNI POZIVI V LETU 2020

V letu 2020 je bilo skupno pripravljenih in javno objavljenih **sedem javnih pozivov** za občane in pravne osebe za pridobitev spodbud za naložbe v okolju prijazna vozila in polnilno infrastrukturo, kot izhaja iz Strategije na področju razvoja trga za vzpostavitev ustrezne infrastrukture v zvezi z alternativnimi gorivi v prometnem sektorju v Republiki Sloveniji ter Akcijskega programa za alternativna goriva v prometu. Na javnih pozivih je bilo možno pridobiti tako nepovratna finančna sredstva (sofinanciranje) kot povratna finančna sredstva (ugodni krediti) ali kombinacijo obeh.

Javne pozive je vodil Eko sklad, Slovenski okoljski javni sklad. Finančne spodbude so se zagotavljale iz dveh virov:

- v skladu s prvim odstavkom 317. člena EZ-1 iz prispevkov na rabo energije za povečanje energetske učinkovitosti, ki bremeni daljinsko toploto, električno energijo ter trdna, tekoča in plinasta goriva,
- sredstev za kredite iz namenskega premoženja Eko sklada na podlagi prvega in drugega odstavka 146.c člena Zakona o varstvu okolja (ZVO-1).

KRATEK POVZETEK JAVNIH POZIVOV

1.1 Nepovratne finančne spodbude za vozila občanom in pravnim osebam v okviru javnih pozivov na podlagi 317. člena EZ-1

13. 3. 2020 sta bila v Uradnem listu RS objavljena dva javna poziva:

- Javni poziv za nepovratne finančne spodbude **občanom** za električna vozila (**79SUB-EVOB20**). Skupna višina sredstev po tem javnem pozivu je znašala **3.000.000 EUR**.
- Javni poziv za nepovratne finančne spodbude **pravnim osebam** za električna vozila (**80-EVPO20**). Skupna višina sredstev po tem javnem pozivu je znašala **2.500.0000 EUR**.

Predmet obeh javnih pozivov so bile nepovratne finančne spodbude za naložbe v nakup ali predelavo okolju prijaznejših vozil za cestni promet. Višina nepovratne finančne spodbude glede na kategorijo vozil:

- 6.500 EUR za nakup novega/testnega električnega vozila brez emisij CO₂ in za vozilo, predelano na električni pogon, kategorije M1;
- 4.500 EUR za nakup novega/testnega električnega vozila brez emisij CO₂ in za vozilo, predelano na električni pogon, kategorije N1;
- 2.000 EUR za nakup novega/testnega električnega vozila brez emisij CO₂ in za vozilo, predelano na električni pogon, kategorije L7e;
- 1.500 EUR za nakup novega električnega vozila brez emisij CO₂ ali za vozilo, predelano na električni pogon, kategorije L6e;
- 1000 EUR za nakup novega električnega vozila brez emisij CO₂ kategorije L3e ali L4e ali L5e;

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO

- 500 EUR za nakup novega električnega vozila brez emisij CO₂ kategorije L1e-B ali L2e.

Nepovratna finančna spodbuda ni smela preseči 50 % vrednosti priznanih stroškov naložbe.

11. 12. 2020 sta bila v Uradnem listu RS objavljena dva javna poziva:

- Javni poziv za nepovratne finančne spodbude **občanom** za električna vozila (**84SUB-EVOB20**). Skupna višina sredstev po tem javnem pozivu je znašala **2.500.000 EUR**.
- Javni poziv za nepovratne finančne spodbude **pravnim osebam** za nova električna vozila (**85SUB-EVPO20**). Skupna višina sredstev po tem javnem pozivu je znašala **2.500.0000 EUR**.

Predmet obeh javnih pozivov so bile nepovratne finančne spodbude za naložbe v nakup ali predelavo okolju prijaznejših vozil za cestni promet. Višina nepovratne finančne spodbude glede na kategorijo vozil:

- 4.500 EUR za nakup novega električnega vozila brez emisij CO₂ na izpustu ali za vozilo, predelano na električni pogon, kategorije M1;
- 3.500 EUR za nakup novega električnega vozila brez emisij CO₂ na izpustu ali za vozilo, predelano na električni pogon, kategorije N1;
- 1.500 EUR za nakup novega električnega vozila brez emisij CO₂ na izpustu ali za vozilo, predelano na električni pogon, kategorije L7e;
- 1000 EUR za nakup novega električnega vozila brez emisij CO₂ na izpustu ali za vozilo, predelano na električni pogon, kategorije L6e;
- 750 EUR za nakup novega električnega vozila brez emisij CO₂ na izpustu kategorije L3e ali L4e ali L5e;
- 500 EUR za nakup novega električnega vozila brez emisij CO₂ na izpustu kategorije L2e;
- 300 EUR za nakup novega električnega vozila brez emisij CO₂ na izpustu kategorije L1e-B.

Nepovratna finančna spodbuda ne sme preseči 20 % vrednosti upravičenih stroškov naložbe.

1.2 Povratne finančne spodbude (krediti) občanom in podjetjem v okviru javnih pozivov iz namenskega premoženja Eko sklada

13. 3. 2020 je bil v Uradnem listu RS objavljen javni poziv:

- Javni poziv za **povratne** finančne spodbude **pravnim osebam** za električna vozila (**80-EVPO20**). Skupna višina sredstev za **kredite** po tem javnem pozivu je znašala **4.000.0000 EUR**.

Višina kredita in pogoji dodeljevanja

Višina posameznega kredita je omejena na najnižji znesek kredita, ki znaša 25.000 EUR, in najvišji znesek kredita, ki znaša 2 milijona EUR. Skupna zadolženost upravičene osebe pri Eko skladi ne sme preseči 10 milijonov EUR. Kredit se odobri v deležu (v odstotku) od vrednosti priznanih stroškov naložbe, tako da vsota nepovratnih sredstev in kredita ne presega priznanih stroškov naložbe. Najnižja letna obrestna mera za kredite, dodeljene po tem javnem pozivu, je trimesečni EURIBOR + 1,3 %. Če je EURIBOR določen kot negativno število

REPUBLIKA SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO

(negativna obrestna mera), se takšen negativni EURIBOR ne upošteva pri določitvi višine obrestne mere za ta kredit in se šteje, da je EURIBOR enak nič, vse dokler EURIBOR ni določen kot pozitivno število (pozitivna obrestna mera).

2. 10. 2020 je bil v Uradnem listu RS objavljen javni poziv:

- Javni poziv za **kreditiranje okoljskih naložb (64PO20)**. Skupna višina sredstev za **kredite** po tem javnem pozivu je znašala **10.000.0000 EUR**.

Predmet javnega poziva so bili tudi krediti za vozila na alternativni pogon.

A) Zmanjšanje emisij toplogrednih plinov za namene:

4) nakup rabljenih vozil na električni pogon za cestni promet,

5) nakup vozil na hibridni pogon (kombinacija motorja z notranjim zgorevanjem in enega ali več elektromotorjev) za cestni promet, pri katerih emisije CO₂ v kombiniranem načinu vožnje po podatkih proizvajalca ne presegajo 85 g/km.

B) Zmanjšanje onesnaževanja zraka (razen zmanjšanja emisij toplogrednih plinov) za naslednje namene:

4) nakup novih vozil za cestni promet s pogonom na plin, ki niso namenjena komercialnemu prevozu tovora (vendar ne podjetjem, ki opravljajo komercialni cestni tovorni prevoz),

5) nakup novih vozil za prevoz potnikov v mestnem prometu.

C) Gospodarjenje z odpadki za naslednje namene:

1) nakup novih vozil z nadgradnjo ali delovnih strojev na hibridni, električni ali plinski pogon oziroma imajo vgrajen EURO 6 motor in se lahko uporabljajo izključno za zbiranje ali obdelavo odpadkov.

Pogoji kreditiranja in dodeljevanja kreditov

Najnižja letna obrestna mera za kredite po tem pozivu je vezana na trimesečni EURIBOR, s pribitkom v višini najmanj 1,3 %. Če je EURIBOR določen kot negativno število (negativna obrestna mera), se takšen negativni EURIBOR ne upošteva pri določitvi višine obrestne mere za ta kredit in se šteje, da je EURIBOR enak nič, vse dokler EURIBOR ni določen kot pozitivno število (pozitivna obrestna mera). Odplačilna doba je krajša ali enaka dobi vračila naložbe, ki je izkazana v vlogi za kredit. V nobenem primeru ne more presegati 15 let z vključenim moratorijem. Moratorij na odplačilo glavnice je lahko največ eno leto.

Višina posameznega kredita je omejena na najnižji znesek kredita, ki znaša 25.000 EUR, in najvišji znesek kredita, ki znaša 2 milijona EUR. Skupna zadolženost kreditojemalca pri Eko skladu ne sme preseči 10 milijonov EUR. Kredit se odobri v deležu (v odstotku) od vrednosti priznanih stroškov naložbe. Najvišji delež kredita je 85 % priznanih stroškov naložbe.

11. 12. 2020 je bil v Uradnem listu RS objavljen javni poziv:

- Javni poziv za **kreditiranje okoljskih naložb (66PO21)**. Skupna višina sredstev za **kredite** po tem javnem pozivu znaša **10.000.0000 EUR**.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO

Predmet javnega poziva so tudi krediti za vozila na alternativni pogon in postavitve polnilne infrastrukture.

A) Zmanjšanje emisij toplogrednih plinov za namene:

5) nakup vozil na električni pogon za cestni promet,

6) nakup vozil na hibridni pogon (kombinacija motorja z notranjim zgorevanjem in enega ali več elektromotorjev) za cestni promet, pri katerih emisije CO₂ v kombiniranem načinu vožnje po podatkih proizvajalca ne presegajo 85 g/km (po NEDC) za rabljena vozila, prvič registrirana pred letom 2021, in 104 g/km (po WLTP) za vozila, prvič registrirana od 1. 1. 2021.

B) Zmanjšanje onesnaževanja zraka (razen zmanjšanja emisij toplogrednih plinov) za naslednje namene:

2) nakup novih vozil za cestni promet s pogonom na plin, ki niso namenjena komercialnemu prevozu tovora,

4) nakup novih vozil za cestni promet s pogonom na plin (CNG, LPG, vodik ...), ki niso namenjena komercialnemu prevozu tovora (vendar ne podjetjem, ki opravljajo komercialni cestni tovorni prevoz),

5) nakup novih vozil za prevoz potnikov v mestnem prometu,

6) postavitve kolesarnic, polnilnih postaj za polnjenje električnih baterijskih vozil, vozil na stisnjen zemeljski plin, bioplin, vodik.

C) Gospodarjenje z odpadki za naslednje namene:

1) nakup novih vozil z nadgradnjo ali delovnih strojev na hibridni, električni ali plinski pogon oziroma imajo vgrajen EURO 6 motor in se lahko uporabljajo izključno za zbiranje ali obdelavo odpadkov.

Pogoji kreditiranja in dodeljevanja kreditov

Najnižja letna obrestna mera za kredite po tem pozivu je vezana na trimesečni EURIBOR, s pribitkom v višini najmanj 1,3 %. Če je EURIBOR določen kot negativno število (negativna obrestna mera), se takšen negativni EURIBOR ne upošteva pri določitvi višine obrestne mere za ta kredit in se šteje, da je EURIBOR enak nič, vse dokler EURIBOR ni določen kot pozitivno število (pozitivna obrestna mera). Odplačilna doba je krajša ali enaka dobi vračila naložbe, ki je izkazana v vlogi za kredit. V nobenem primeru ne more presegati 15 let z vključenim moratorijem. Moratorij na odplačilo glavnice je lahko največ eno leto.

Višina posameznega kredita je omejena na najnižji znesek kredita, ki znaša 25.000 EUR, in najvišji znesek kredita, ki znaša 2 milijona EUR. Skupna zadolženost kreditojemalca pri Eko skladu ne sme preseči 10 milijonov EUR. Kredit se odobri v deležu (v odstotku) od vrednosti priznanih stroškov naložbe. Najvišji delež kredita je 85 % priznanih stroškov naložbe.

1.3 Pregled finančnih spodbud v povezavi z ukrepi Akcijskega programa za alternativna goriva v prometu

Podana je preglednica vseh javnih pozivov v letu 2020 in navezava na ukrepe, kot izhajajo iz akcijskega načrta za alternativna goriva v prometu.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO

Preglednica finančnih spodbud glede na ukrepe Akcijskega programa za alternativna goriva v prometu

Javni poziv – šifra poziva	Višina vseh razpisanih sredstev v EUR*	Vrsta spodbude – povratna/ne povratna	Upravičenci	Predmet financiranja	Prispevek k izvajanju ukrepa v akcijskem načrtu – šifra ukrepa**
79SUB-EVOB20	3.000.000	nepovratna	občani	električna vozila	E1
80-EVPO20	2.500.000	nepovratna	pravne osebe	električna vozila	E1
84SUB-EVOB20	2.500.000	nepovratna	občani	električna vozila	E1
85SUB-EVPO20	2.500.000	nepovratna	pravne osebe	električna vozila	E1
80-EVPO20	4.000.000	povratna	pravne osebe	električna vozila	E2
64PO20	10.000.000	povratna	pravne osebe	električna vozila, vozila na plin	E2, E5, SZP2.1, UZP1.1
66PO21	10.000.000	povratna	pravne osebe	Električna vozila, vozila na plin, polnilna infrastruktura	E12, V2, V1, E2, E5, SZP2.1, UZP1.1

* Višina vseh razpisanih sredstev – vsebuje tudi druge ukrepe, ki niso del akcijskega načrta za alternativna goriva v prometu. ** Kot izhaja iz potrjenega akcijskega programa za leto 2020.

2. PREGLED IZVEDENIH UKREPOV IN IZPLAČIL V LETU 2020

Kot izhaja iz spodnje preglednice, je bilo v letu 2020 za ukrepe spodbujanja alternativnih goriv v prometu skupaj izplačanih 14.881.471,00 EUR. Vsa sredstva se nanašajo na ukrepe za spodbujanje elektromobilnosti.

Za spodbujanje uporabe plina (SZP, UZP) ter tehnologij gorivnih celic in vodika v letu 2020 ni bilo izplačanih sredstev v okviru izvajanja Akcijskega programa za alternativna goriva v prometu. Prav tako v letu 2020 skupno javno naročilo Vlade RS za nakup vozil ni bilo izvedeno, saj je bil s sklepom Vlade RS postopek ustavljen.

V letu 2020 je bilo iz sredstev Eko sklada izplačanih še skupno 4.735.504 EUR kreditov za 238 hibridnih vozil. Kazalnik ni del akcijskega načrta, saj so med vozili poleg priključnih hibridov zajeta tudi druga hibridna vozila.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO

Ukrepi za spodbujanje elektromobilnosti					
št. ukrepa	Naziv ukrepa	Naziv cilja/kazalnika	Vrednost realiziranega kazalnika	Finančna realizacija	Vir financiranja
E 1.	Sofinanciranje nakupa vozil na električni pogon	Število vozil	1107	7.375.402,00	
		BEV M1	1029	6.965.399,00	Eko sklad (nep.)
		BEV N1	35	139.583,00	Eko sklad (nep.)
		BEV N1	4	189.920,00	SPS
		PHEV N1+M1	39	80.500,00	Eko sklad (nep.)
E 2.	Kreditiranje okoljskih naložb, ki predvidevajo tudi kreditiranje nakupa vozil na električni pogon (BEV)	Število vozil	275	6.601.697,00	Eko sklad (kred.)
E 5.	Sofinanciranje nakupa BEV avtobusov kategorije M2 in M3	Število vozil	3	432.000,00	SPS
E 11.	Sofinanciranje nakupa in postavitve polnilnih postaj	Število polnilnih postaj	39	322.092,00	SPS
E 13.	Zagotavljanje parkirnih mesta za EV vozila ali za priključne hibride na parkiriščih P+R - Parkiraj in presedi	/	/	60.000,00	Sredstva evropske kohezijske politike - MzI
E 33.	Mestna logistika z omejevanjem dostave z vozili na fosilna goriva	Smernice za zeleno mestno logistiko	V PRIPRAVI	90.280,00	Sredstva evropske kohezijske politike - MzI
SKUPAJ REALIZACIJA IZPLAČIL				14.881.471,00	

Vir: Podatki o izplačilih v letu 2020 Eko sklada in Sklada za podnebne spremembe (prejeti podatki Eko sklada, januar 2021), realizacija proračuna 2020 (postavke MzI).

SKUPAJ REALIZACIJA PO VIRIH V LETU 2020	
Vir financiranja	Višina sredstev v EUR
Eko sklad (nepovratna sredstva)	7.185.482,00
Eko sklad (kredit)	6.601.697,00
Sklad za podnebne spremembe (SPS)	944.012,00
Sredstva evropske kohezijske politike - MzI	150.280,00
SKUPAJ	14.881.471,00

2.1 Izvajanje ukrepov skladno z NEPN

Vlada Republike Slovenije je 27. februarja 2020 sprejela celoviti nacionalni energetske in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), ki je bil tudi predložen Evropski komisiji skladno z Uredbo EU 2018/1999 o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov. Akcijski program vključuje tudi ukrepe in cilje iz NEPN, vendar bo v letu 2021 potrebna podrobna revizija programa in uskladitev ciljev strategije z NEPN. Preglednica prikazuje izvajanje ukrepov NEPN v povezavi z akcijskim programom v letu 2020.

Ukrepi NEPN s cilji v 2020	Navezava na Akcijski načrt za alternativna goriva v prometu	Izvedba v letu 2020 (DA/NE/opomba)
Postopno letno zniževati spodbude za vozila (2020–2025) in določiti zgornjo višino vrednosti vozila za upravičenost do spodbude, spodbude za hitrejši nakup in večji učinek instrumenta [v letu 2020]. (Preglednica 30: Pregled obstoječih instrumentov trajnostnega prometa – splošni ukrepi)	E1	DA. Spodbude so se v letu 2020 v okviru ukrepa E1 dvakrat znižale, kot je razvidno iz opisa finančnih spodbud v poglavju 1.1.
Spodbude elektrifikaciji voznega parka v mestih (JPP – avtobusi, taksiji) [2020]. (Preglednica 30: Pregled obstoječih instrumentov trajnostnega prometa – splošni ukrepi)	E5	Delno izveden. V letu 2020 so bili iz sredstev Sklada za podnebne spremembe (SPS) sofinancirani trije avtobusi, kot izhaja iz preglednice izvedenih ukrepov v poglavju 2. Predviden javni poziv za leto 2020 za nakup vozil za potnike iz SPS v višini 10 mio ni bil izveden. Iz sredstev Eko sklada je bilo v letu 2020 mogoče pridobiti ugodne kredite za nakup vozil za potnike.
Izvesti demonstracijski projekt oziroma več projektov za postavitve polnilne infrastrukture za stanovalce večstanovanjskih stavb [v letu 2020] (Preglednica 30: Pregled obstoječih instrumentov trajnostnega prometa – splošni ukrepi).	E11	NE. Ukrep v letu 2020 ni bil izveden, pravna podlaga za prigrasitev sheme državne pomoči ni urejena.
Spremeniti in dopolniti Zakon o davku na motorna vozila, potrebni sta njegova posodobitev za bolj progresivno lestvico za stopnje obdavčitve glede na emisije CO2 in uvedba progresivnosti tudi pri letni dajatvi za uporabo vozil v cestnem prometu [v letu 2020]. (Preglednica 32: Pregled obstoječih instrumentov)	SZP6, UZP8	Delno izveden. Spremenil se je Zakon o davku na motorna vozila, kot je bilo predlagano v NEPN. Vežano na letno dajatev za uporabo vozil v cestnem prometu v letu 2020 ukrep ni bil izveden.

3. UKREPI NA PODROČJU NORMATIVNIH UREDITEV

V letu 2020 so bili izvedeni naslednji ukrepi, vezani na normativne ureditve:

- Prenova Zakona o davku na motorna vozila (ZDMV-1), Zakon o davku na motorna vozila (Uradni list RS, št. 200/20).

Cilj prenovljenega Zakona o davku na motorna vozila je pospešitev in avtomatizacija odmere davka na motorna vozila. Prenovljen Zakon o davku na motorna vozila veže višino zneska davka izključno na okoljska merila, s čimer bo prispeval k prehodu na čistejša vozila. S tem sta bila delno izvedena ukrepa **SZP6** in **UZP8** iz akcijskega programa.

- Izvajanje Zakona o dohodnini (ZDoh-2), Zakon o dohodnini (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 9/12 – odl. US, 24/12, 30/12, 40/12 – ZUJF, 75/12, 94/12, 52/13 – odl. US, 96/13, 29/14 – odl. US, 50/14, 23/15, 55/15, 63/16, 69/17, 21/19, 28/19 in 66/19)

Od 1. januarja 2020 je v uporabi spremenjen Zakon o dohodnini (ZDoh-2), ki v 43. členu (odstavek 2.a) določa, če delodajalec zagotovi delojemalcu osebno motorno vozilo na električni pogon za zasebne namene, se ne glede na dejansko uporabo vozila za zasebne namene in ne glede na način, kako je delodajalec pridobil vozilo, v davčno osnovo delojemalca vštevja 0,3 % nabavne vrednosti vozila mesečno za vsak začetni koledarski mesec uporabe vozila, če vrednost ob pridobitvi vozila, vključno z davkom na dodano vrednost, ne presega 60.000 evrov, sicer se od presežnega dela nabavne vrednosti boniteta obračuna kot za ostala vozila, tj. 1,5 % nabavne vrednosti vozila mesečno. S tem se je izvajal ukrep **E6** iz akcijskega programa.

- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o cestninjenju – ZCestn-B (Uradni list RS, št. 158/20 z dne 2. 11. 2020)

Zaradi uresničevanja okoljskih oziroma trajnostnih ciljev prometne politike se je za plinska in električna vozila, katerih največja dovoljena masa presega 3.500 kg, v letu 2020 uvedla znižana cestnina, in sicer tako, da so bila ta vozila uvrščena v isti razred kot najčistejša vozila emisijskega razreda EURO EEV in EURO VI. Z ukrepom se želita spodbuditi razvoj in uvajanje sodobnejših oziroma čistejših tehnologij pogonskih agregatov tovornih vozil, prav tako se s tem spodbuja predelava vozil na plinski pogon. Podoben sistem uvrstitve tovrstnih vozil ima tudi sosednja Republika Avstrija, ki je z vidika okoljske ozaveščenosti in ukrepanja med vodilnimi državami EU. Podobne olajšave pri plačilu cestnine za tovorna vozila na plinski pogon ima tudi Republika Nemčija, ki je njihovo shemo olajšav nedavno podaljšala do leta 2023. S tem sta bila izvedena ukrepa **SZP7** in **UZP9** iz akcijskega programa.

- Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o prometni signalizaciji in prometni opremi na cestah (Uradni list RS, št. 63/19 z dne 21. 10. 2019)*

*Ukrep je bil izveden že v letu 2019.

Parkirna politika električnih vozil je že ustrezno urejena v veljavnem Pravilniku o prometni signalizaciji in prometni opremi na cestah, tako da je ukrep **E9** že izveden.

4. AKTIVNOSTI MINISTRSTVA ZA INFRASTRUKTURO, POVEZANE Z IZVAJANJEM AKCIJSKEGA PROGRAMA

Ministrstvo za infrastrukturo kot vsebinsko pristojni resor za področje prometa, energije in infrastrukture pripravlja akcijski program, redno spremlja dogajanje na področju razvoja trga z alternativnimi gorivi doma in v tujini, oblikuje ustrezne politike in predlaga normativne ureditve.

- Izvajanje projekta Tehnična podpora za pripravo strokovnih podlag za zakon o alternativnih gorivih v prometnem sektorju ter za vzpostavitev ustrezne infrastrukture v Republiki Sloveniji (**ukrep E14.1**)

Projekt se je začel izvajati v septembru 2020 in bo trajal dve leti. Namen projekta je priprava strokovnih izhodišč za normativne ureditve na področju alternativnih goriv v prometu, ki bodo podlaga za pripravo področnega zakona. Del projektne naloge je tudi revizija strategije. Projekt bodo izvajali zunanji strokovnjaki, ki jih bo izbrala Evropska komisija, in zaposleni na Ministrstvu za infrastrukturo.

- Vzpostavitev evidence polnilnih postaj z vsemi podatki o njihovih tehničnih značilnostih, delovanju in njihova javna dostopnost – projekt IDACS (**ukrep E19**)

Projekt IDACS (*ID and Data Collection for Sustainable Fuels in Europe*) je PSA programa IPE (CEF). Deležnikom je bil predstavljen na poslovnem dogodku, ki smo ga v živo izvedli februarja 2020. Od marca do junija 2020 smo določili vse upravljavce e-polnilne infrastrukture in ponudnike storitev e-polnjenja ter evidentirali obstoječo javno mrežo e-polnilne infrastrukture. V juliju 2020 je bila s sklepom ministra ustanovljena delovna skupina IDACS, ki bo do sprejetja zakonskih podlag na področju alternativnih goriv v prometu izvajala tudi naloge registrske pisarne za ID-kode. Od septembra do novembra 2020 je bila pripravljena projektna naloga in druga razpisna dokumentacija za izvedbo javnih naročil za vzpostavitev IT-sistema, ki bo vseboval računalniško aplikacijo za spletno izvedbo dodelitve in registracije ID-kod na področju alternativnih goriv v prometu, vzpostavil nacionalni register ID-kod ter nacionalno dostopno točko s celovitimi statičnimi in dinamičnimi podatki o polnilnih/oskrbovalnih mestih za alternativna goriva v prometu. Javno naročilo je bilo objavljeno 19. novembra 2020, odpiranje ponudb pa je potekalo 23. decembra 2020. Z izbranim izvajalcem za izvedbo javnega naročila je bila podpisana pogodba v februarju 2021.

- Spremljanje projektov s področja alternativnih goriv v prometu

MzI ima pri projektih programa EU Instrument za povezovanje Evrope (IPE) vlogo nacionalnega koordinatorja za področje prometa in energije. V letu 2020 je spremljal naslednje projekte EU:

1. URBAN-E.

REPUBLIKA SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO

Konzorcij projekta sestavlja devet partnerjev, pravnih subjektov iz Slovenije, Slovaške in Hrvaške, vodilni partner je podjetje Petrol, d. d., Slovenija. Projekt URBAN-E združuje dva segmenta mobilnosti, in sicer infrastrukturo za polnjenje e-vozil ter razvoj storitev mobilnosti, ki temeljijo na e-mobilnosti. Pri storitvah mobilnosti so pri projektu URBAN-E vključeni e-prevozi na poziv, torej tudi e-taxi in e-shuttel ter vzpostavitev intermodalne tržnice prevoznih storitev. V času trajanja projekta, od 1. oktobra 2017 do 30. junija 2022 (izvedba projekta se je podaljšala za 1,5 leta), bo v Sloveniji Mestna občina Ljubljana v sodelovanju s podjetjem Petrol, d. d., postavila potrebno e-polnilno infrastrukturo za razvoj alternativnih oblik mobilnosti z uporabo e-vozil. V Ljubljani je bilo do 31. 12. 2020 vzpostavljenih in operativnih 21 AC e-polnilnih postaj, dodatnih 20 e-polnilnih postaj je vzpostavljenih in čaka na priklop na omrežje. Vzpostavljene in operativne so štiri DC e-polnilne postaje, dodatna ena e-polnilna postaja čaka na priklop.

2. NEXT-E

Konzorcij projekta sestavlja 16 partnerjev, pravnih subjektov iz Hrvaške, Češke, Madžarske, Romunije, Slovaške in Slovenije. Vodilni partner je Zapadoslovenska energetika, a.s., Slovaška. Trajanja projekta je bilo opredeljeno za obdobje od 1. 3. 2017 do 31. 12. 2020, v letu 2020 pa je bilo obdobje z amandmajem podaljšano do 31. 12. 2021. V okviru projekta NEXT-E je poudarek na e-polnilni infrastrukturi v šestih kohezijskih državah, primarno na TEN-T jedrnem omrežju. Postavljenih bo 222 hitrih e-polnilnih točk z močjo 50 kW, ki bodo na voljo v okviru vsaj 200 e-polnilnih postaj. Dodatno bo postavljenih 30 ultra hitrih e-polnilnih postaj z močjo med 150 in 350 kW na posamezno e-polnilno točko. Od skupaj predvidenih 222 hitrih e-polnilnih mest jih je bilo do konca leta 2020 vzpostavljenih 192 (86,49 %), preostanek bo vzpostavljen do konca julija 2021. Slovenska partnerja sta v letu 2020 skupaj vzpostavila 18 e-polnilnih mest, vsak devet. V letu 2020 je bilo od skupno predvidenih 30 ultra hitrih e-polnilnih postaj vzpostavljenih 24 (80%), vsaka med njimi pa ima najmanj eno e-polnilno mesto. V Republiki Sloveniji je v letu 2020 podjetje MOL Slovenija d.o.o. vzpostavilo eno ultra hitro e-polnilno postajo, družba Petrol d.d. pa bo dodatne tri ultra hitre e-polnilne postaje vzpostavila v prvem četrtletju 2021.

3. MULTI-E

Konzorcij projekta sestavlja šest partnerjev, pravnih subjektov iz Slovenije in Slovaške. Vodilni partner je podjetje Petrol d.d., Slovenija. Trajanja projekta je opredeljeno za obdobje od 1. 5. 2018 do 31. 12. 2023. Cilj projekta MULTI-e je vzpostavitev mreže oskrbovalnih točk za stisnjen zemeljski plin (CNG), mreže e-polnilnih točk visoke moči in e-polnilnih baz (središč), avtobusne povezave med Celjem, Ljubljano in Postojno z električnimi avtobusi ter multimodalnimi sistemi v Ljubljani, Celju in Kopru. Do konca leta 2020 je bila e-polnilna infrastruktura vzpostavljena na sedmih lokacijah – na vsaki lokaciji sta na voljo dve AC običajni e-polnilni mesti. Vzporedno za druge lokacije potekajo postopki priprave dokumentacije in pridobivanje dovoljenj za vzpostavljanje običajne e-polnilne infrastrukture na lokacijah treh držav – Slovenije, Hrvaške in Italije. Hitra e-polnilna infrastruktura se bo vzpostavljala na lokacijah družbe Petrol. Vzpostavlja se mreža oskrbovalne infrastrukture za CNG (stisnjen zemeljski plin) na 15 lokacijah podjetja Petrol, pet od teh lokacij je že potrjenih. Na treh lokacijah bo dodatno vzpostavljena tudi e-polnilna infrastruktura. Skupaj bo v Sloveniji vzpostavljenih 13 oskrbovalnih mest za CNG.

4. SiLNGt

Konzorcij projekta sestavljata dva partnerja, pravna subjekta iz Slovenije in Hrvaške. Vodilni partner je podjetje Butan plin, d.d., Ljubljana. Trajanja projekta je bilo opredeljeno za obdobje od 1. 10. 2016 do 20. 4. 2020, z amandmajem k sporazumu pa je bilo podaljšano do 31. 12.

REPUBLIKA SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO

2021. Cilj projekta SiLNGT je uvajanje novih tehnologij in inovacij v načinih prevoza, s poudarkom na razogljičenju, varnosti in inovativnih tehnologijah. V ta namen bosta v Sloveniji zgrajeni dve modelni polnilnici za utekočinjen zemeljski plin (LNG). Razvit bo nov poslovni model, ki bo spodbujal prihodnje uporabnike, da sprejmejo LNG kot gorivo. Dne 22. 12. 2020 je bilo izdano gradbeno dovoljenje za gradnjo druge oskrbovalne postaje v Ljubljani na Letališki cesti (prva oskrbovalna postaja za LNG je bila v Sloveniji vzpostavljena v Sežani leta 2017). Po terminskem načrtu naj bi bila oskrbovalna postaja z LNG v Ljubljani polno operativna do konca leta 2021. V letu 2020 je podjetje Butan plin, d.d., Ljubljana, spremljalo delovanja LNG oskrbovalne postaje v Sežani in izvedlo tehnične analize delovanja. Izsledki so bili uporabljeni za iskanje inovativnih rešitev, ki bodo omogočale boljše delovanje oskrbovalnih postaj in bodo uvedene v letu 2021.

V letu 2020 je Ministrstvo za infrastrukturo dalo pobudo za ustanovitev medresorske delovne skupine za pripravo in spremljanje akcijskega programa ter pripravljeno vladno gradivo. V februarju 2021 je Vlada RS potrdila sklep.

V okviru Direktorata za energijo je v letu 2020 potekala priprava študije »Technical and economic comparative analysis on transport fuels«, ki jo je naročil Generalni direktorat za podporo strukturnim reformam (GD REFORM) Evropske komisije, izvajali pa so jo VVA Economics & Policy, KPMG in njeni partnerji: Univerza v Ljubljani, Fakulteta za strojništvo in Avstrijski tehnološki inštitut. Upravičenec do te študije je Ministrstvo za infrastrukturo, ki se še ni opredelilo do izsledkov te študije.

V letu 2020 je bil pripravljen tudi Zakon o obnovljivih virih energije (ZOVE) in poslan v javno obravnavo. Na podlagi ZOVE bo pripravljena Uredba o obnovljivih virih energije v prometu.

5. OVIRE IN ZAMUDE PRI IZVAJANJU AKCIJSKEGA PROGRAMA TER UKREPI ZA ODPRAVO LE-TEH

V letu 2020 niso bili izvedeni nekateri predvideni ukrepi iz sredstev Sklada za podnebne spremembe: nakup novih vozil občin za prevoz potnikov na električni pogon ali vodik, spodbujanje trga alternativnih goriv v prometu ter spodbujanje trajnostne mobilnosti območij ohranjanja narave, ki je vključeval tudi nakup električnih vozil. Prav tako so se v letu 2020 zaprli javni pozivi za nakup komunalnih vozil občin, vozil za potnike ter javni poziv za naložbe v ukrepe trajnostne mobilnosti v podjetjih.

Dodeljevanje finančnih spodbud gospodarskim subjektom v obliki državnih pomoči je trenutno onemogočeno, saj shema državnih pomoči oziroma zakonska podlaga za priglasitev sheme za to vrsto ukrepov še ni urejena. Ministrstvo se je lotilo reševanja te problematike v okviru priprave Zakona o celostnem prometnem načrtovanju, katerega osnutek je bil pripravljen v letu 2020. Sprejetje zakona je predvideno v letu 2021. Predlog zakona daje pravno podlago za dodeljevanje finančnih spodbud za ukrepe s področja alternativnih goriv v prometu v obliki investicijskih transferjev ali subvencij.

Pri pregledu doseganja ciljev skladno s strategijo smo ugotovili, da dejansko stanje, predvsem na področju vozil, močno zaostaja za predvidenimi ciljnimi vrednostmi iz strategije. Tako je bilo v letu 2020 skupno registriranih 3.622 osebnih električnih baterijskih vozil kategorije M1 (BEV), v strategiji pa je za leto 2020 predvidenih 5.311 BEV. Vzrokov za odstopanje je več, eden je na strani industrije, ki s proizvodnjo ne sledi velikemu povpraševanju, kar se kaže v dolgih dobavnih rokih. Drugi razlog je tudi v kupni moči prebivalstva, saj so avtomobili na alternativna goriva glede nakupne cene še vedno dražji in zato težje dosegljivi prebivalcem z nižjimi prihodki. Trenutna maloprodajna cena na primer najcenejšega modela električnega vozila Volkswagen ID.3 je 34.927 EUR (kapaciteta baterije 45 kWh, doseg do 348 km), medtem ko

je maloprodajna cena najcenejšega modela Golfa z bencinskim motorjem (1.0 TSI) 23.027 EUR, maloprodajna cena najugodnejšega modela z dizelskim motorjem (2.0 TDI) pa 25.806 EUR (vir podatkov: spletna stran volkswagen.si). Maloprodajna cena najugodnejšega električnega vozila HYUNDAI KONA je 35.900 EUR, medtem ko je najugodnejša cena HYUNDAI nova KONA z bencinskim motorjem 19.490 EUR, z dizelskim motorjem pa 22.790 EUR (vir podatkov: spletna stran hyundai.si). Za polnjenje električnih vozil pa se mora lastnik tudi veliko prilagajati (paleta članskih kartic in mobilnih aplikacij, omejitev polnjenja na polnilnici, omejitev ur parkiranja itd.), kar lahko kupca odvrne. Delno predstavlja oviro tudi pomanjkanje polnilne infrastrukture (SZP, UZP) in nezmožnost polnjenja električnih vozil v večstanovanjskih stavbah, predvsem v mestih.

V prihodnje bo potrebna revizija strategije in pripadajočega akcijskega programa, da se ukrepi in cilji prilagodijo realnim izvedbenim možnostim ter zahtevam revidirane oziroma nove evropske uredbe o vzpostavitvi infrastrukture za alternativna goriva, ki bo nadomestila Direktivo 2014/94/EU.

V prihodnje bo treba za vidnejše spremembe in pospešen razvoj trga alternativnih goriv v prometu (pre)oblikovati finančne mehanizme financiranja projektov infrastrukture za alternativna goriva, predvsem pa omogočiti enostavnejši dostop do nepovratnih sredstev in posojil, ki jih zagotavljajo instrument za povezovanje Evrope, Evropska investicijska banka in naložbeni načrt za Evropo. Za Slovenijo bodo v novem finančnem obdobju 2021–2027 ključnega pomena predvsem skladi ESI (Evropski strukturni in investicijski skladi), InvestEU in Obzorje Evropa kot ključni nadaljevalni in novi instrumenti za podporo uvedbi in delovanju infrastrukture za alternativna goriva ter za podporo naložbam v raziskave in inovacije, da bi dosegli boljše povezovanje sektorjev, kot sta promet in energija.

6. PREGLED DOSEGANJA CILJEV STRATEGIJE

Preglednici prikazujeta stanje na področju vozil na alternativni pogon ter polnilne infrastrukture (bela polja) v primerjavi s cilji Strategije na področju razvoja trga za vzpostavitev ustrezne infrastrukture v zvezi z alternativnimi gorivi v prometnem sektorju v Republiki Sloveniji (siva polja), presečno leto 2020 je označeno z rumeno.

a) pregled doseganja ciljev strategije na področju vozil v cestnem prometu

Pogonsko sredstvo	Število vozil					Pričakovano število vozil glede na strategijo		
	2016	2017	2018	2019	2020	2020	2025	2030
Elektrika								
Električna vozila skupaj	626	1.156	1.902	3.017	5.033	11.750	69.972	213.007
Električna osebna vozila M1 (BEV + PHEV)	560	1.089	1.834	2.845	4.828	11.344	66.687	201.354
• BEV	449	810	1.326	1.955	3.622	5.311	40.096	129.690
• PHEV	111	279	508	890	1.206	6.033	26.591	71.664
Električna lahka komercialna vozila (N1)	62	64	64	166	199	398	3.189	11.020
• BEV	62	64	64	166	199	398	3.189	11.020
• PHEV	0	0	0	0	0	0	0	0

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO

Električna težka komercialna vozila (N2, N3)	0	0	0	0	0	0	32	418
• BEV	0	0	0	0	0	0	14	258
• PHEV	0	0	0	0	0	0	18	160
Električni avtobusi (M2, M3)	4	3	4	6	6	8	64	215
• BEV	4	3	4	6	6	8	64	215
• PHEV	0	0	0	0	0	0	0	0
SZP (vključno z biometanom)								
SZP skupaj vsa vozila	328	421	467	402	410	3.030	6.593	9.552
SZP osebna vozila (M1)	163	225	244	162	159	2.558	5.498	7.688
SZP lahka komercialna vozila (N1)	73	74	74	90	94	102	232	355
SZP težka komercialna vozila (N2, N3)	8	39	60	35	43	102	232	355
SZP avtobusi (M2, M3)	84	83	89	115	114	268	631	1.154
UZP (vključno z biometanom)								
UZP skupaj vsa vozila	8	8	8	0	9	179	1.906	4.337
UZP osebna vozila (M1)	0	0	0	0	0	0	0	0
UZP lahka komercialna vozila (N1)	0	0	0	0	0	0	0	0
UZP težka komercialna vozila (N2, N3)	8	8	8	0	9	179	1.906	4.337
UZP avtobusi (M2, M3)	0	0	0	0	0	0	0	0
Vodik								
Skupaj vsa vozila na gorivne celice na vodik	0	0	0	2	1	86	1.240	6.871
Osebni avtomobili na vodik (M1)	0	0	0	2	0	77	1.008	5.559
Lahka komercialna vozila na vodik (N1)	0	0	0	0	0	7	81	455
Težka komercialna vozila na vodik (N2, N3)	0	0	0	0	0	0	137	800
Avtobusi na vodik (M2, M3)	0	0	0	0	0	2	14	57
UNP								
UNP vsa vozila skupaj	9.850	10.423	10.670	10.688	10.256	33.295	41.145	36.440
UNP osebna vozila (M1)	9.468	9.999	10.246	10.276	9.844	32.789	38.932	31.374
UNP lahka komercialna vozila (N1)	373	410	410	410	410	300	251	224
UNP težka komercialna vozila (N2, N3)	9	14	14	2	2	206	1.962	4.842
UNP avtobusi (M2, M3)	0	0	0	0	0	0	0	0

BEV – baterijsko električno vozilo, PHEV – priključno hibridno električno vozilo (plug-in).

Vir podatkov: OPSI, vsa registrirana vozila v določenem letu na dan 31.12.

b) pregled doseganja ciljev strategije na področju polnilne infrastrukture

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO

Pogonsko sredstvo	Število polnilnic					Pričakovano število polnilnic glede na strategijo		
	2016	2017	2018	2019	2020	2020	2025	2030
ELEKTRIKA								
Javno dostopne polnilnice* skupaj	228	295	328	319	545	1.200	7.000	22.300
Polnilnice z močjo do vključno 22 kW	189	264	297	288	474			
Hitre polnilnice z močjo 43–50 kW	39	31	31	31	71			
ZEMELJSKI PLIN (vključno z biometanom)								
Javne polnilnice za SZP skupaj	4	4	4	5	5	14	14	14
Javne polnilnice za UZP skupaj	0	0	2	1	1	3	3	3
VODIK								
Javne polnilnice za vodik skupaj	1	1	1	0	0	2	7	7
Polnilnica za vodik – 350 bar	1	1	1	0	0			
Polnilnica za vodik – 700 bar	0	0	0	0	0			
UTEKOČINJEN NAFTNI PLIN (UNP)								
Javne UNP polnilnice skupaj	115	115	115	144	144	0	0	0

*Število polnilnic v tem dokumentu pomeni število lokacij oziroma mest, kjer je uporabnikom na voljo ena ali več e-polnilnih postaj.

Vir podatkov: Trenutno ni omogočeno sistematično spremljanje podatkov o polnilni infrastrukturi. Podatki se pridobivajo iz različnih virov glede na razpoložljive javne informacije ter podatke, pridobljene od ponudnikov storitev polnjenja, operaterjev in lastnikov polnilne in oskrbovalne infrastrukture.